

MUSKÉTÁS

Mikor özv. Cserka Jánosné született Weisberg Valéria megkapta Párizsból a levelet, melyben Gedeon bejelentette érkezésük pontos idejét, nagyot dobbant a szíve, és jóleső bizsergés futott végig tagjain, amelyet rögtön utána könnyű izgalmó váltott fel. A keskeny és homályos előszobából gondterhelten lépkedett át a nagyszobába, és fölcsavarta a villanyt, de nem kezdett hozzá azonnal a levél olvasásához, csak állt egy darabig az ajtó mellett, aztán hirtelen összerendezte, sietősen csavart még egyet a kapcsolón, és az ünnepi világosságban szétnyitotta maga előtt a sűrűn teleírt lapot.

A szálkás, sovány betűket nehezen tudta olvasni, sokáig töprengett egy-egy rejtelmesnek tűnő ákombákomon, de végül valamennyit megfejtette, egyetlen nagybetűs szó kivételével, de arról is sejtette, hogy mit jelent, ha a betűk egymásutánja nem is emlékeztette értelmes szóra; csak nem akart foglalkozni vele, mert félt, hogy sejtése igaznak bizonyul. A sötét, majdnem fekete színű, hatalmas kombinált szekrényre pillantott, amelynek fehérenműs fiókjában, a lepedők mellett feküdtek egy halványzöld csokoládésdobozban Gedeon korábbi levelei. Csak oda kellett volna menni, kivenni őket, és végiglapozni a vékony csomót, hogy előfordul-e más levelekben is az olvashatatlan szó, és ha igen, akkor a mondat többi részének segítségével kitalálni, hogy mit jelent, de nem volt kedve hozzá. A telefon után nyúlt inkább, hogy testvérétől kérjen fölvilágosítást, és egyben elújságolja neki Gedeon érkezését.

Mikor a kagylóban fölhangzott a bűgő jel, eltartotta fülétől — öreg kora ellenére érzékeny volt a hallása, és ezt minden alkalommal hangsúlyozta is —, óvatosan tárcsázott, azután gyorsan utánahajolt a kagylónak.

— Szervusz Irma! Te vagy az? Nem ébresztettek fel? Mondd csak, kisanyám, mit jelent az, hogy Masketaré?

— Halló! Micsoda? — hangzott a vonal másik végéről.

Valéria türelmetlenül megismételte:

— Masketaré!

— Halló! Nem értem! Ki beszél ott?

— Jaj, Irma, ne légy már olyan érthetetlen! Valéria beszél! Mondd, kisanyám, mit jelent az, hogy Masketaré?

— ... Maske...

— téré!

— Én ilyen magyar szót nem ismerek!

— Jaj istenem, Irma, hát nem is magyar szó ez — mondta siránkozva —, hanem francia. Gedeon írt, hogy mikor érkeznek. Hallgass ide! Olvasom! „Olaszország, Németország, Ausztria keresztül utazunk és érkezem meg Budapest, tizenhét óraker; én, a gyerek, az asszony, és” — most figyelj — „Mo-us-q-u-e-ta-i-re!” Na! Azt mondd meg, hogy ki ez a Maske?

Egy darabig csend volt, aztán Irma bizonytalan hangon mondta:

— Talán a gyerek menyasszonya...

— Menyasszonya? — kérdezte elképedve Valéria. — Ne örülj meg, Irma! Gedeonnak nem fia van, hanem lánya!

— Akkor a vőlegénye!

— Nem, én azt hiszem, ez a Maske nem ember — mondta tünődve Valéria. — Én azt hiszem, ez a Maske, kutya!

— Kutya?

— Kutya!

— Hát akkor kutya — mondta Irma egykedvűen. — Nem mindegy?.

Valéria ellenkezni akart, de meggondolta magát. Még bejelentette Irmának, hogy este meglátogatja, aztán elkészönt tőle.

„Fölvívom Györgyöt” — morogta félhangosan, aztán eltartotta magától a kagylót, és tárcsázott.

— Bárány György osztályvezető mérnököt kérem! — mondta erélyesen, és mikor meghallotta a férfi álmos hangját, ugyanazzal a lendülettel folytatta: — Szervusz, Gyurikám! Te Gyurikám, mondd csak, Gidáéknak van kutyájuk?

— Tessék? — hűledezett Bárány György, aztán hirtelen földerült a hangja. — Te vagy az, Valika?

— Persze, hogy én — helyeselt Valéria bólogatva. — Nem tudod, Gidáéknak van kutyájuk?

— Gidáéknak? ... Milyen Gidáéknak? — süllyedt vissza előbbi állapotába Bárány; aztán fölkiáltott: — Ja, a Gidának! Miért? Jön ide a Gida?

— Jön! — mondta izgatottan Valéria. — Jön! — ismételte meg még egyszer. — Képzeld el, pénteken érkezik!

— Igeeeen? — húzta el a hangját Bárány. — Szép dolog! Nem is írt nekem!

— Biztosan meg akar lepni!

— Nagyon szép dolog, mondhatom — morfondírozott tovább Bárány, oda sem figyelve Valériára. — Szóval jön, és hozza magával a kutyát is?

— Tényleg? — kérdezte Valéria. — Hozza magával a kutyát is?

— Hát te mondtad, nem?

— Én csak azt kérdeztem, van-e kutyájuk?

— Van!

— Nem tudod, hogy hívják?

— Valami Muskotály, ha jól emlékszem; Gedeon írt egyszer róla!

— És mondd — faggatta tovább Valéria —, mekkora az a Muskotály?

— Azt hiszem, pincsi. Selyempincsi!

— Az fajkutyá, ugye? — ragyogott föl Valéria. — Kicsi, aranyos, fehér kutyuska, ugye?

— Biztos! — mondta Bárány — de ne haragudj, be kell fejeznem, mert kezdődik egy értekezlet!

— Jó, csak értekezz — válaszolt Valéria. — Köszönöm a fölvilágosítást; szervusz! Sóhajtott, és óvatosan visszahelyezte a kagylót. Nem szerette csapkodni a készüléket.

Valéria villamosra ült, és elment a testvéréhez. Mialatt a kocsit a Körtér felé döcögött vele, rendezgette gondolatait. Bizakodóan nézett a találkozó elé. Gidától és az asszonytól nem félt, és a gyerektől sem, de a kutya valahogyan megzavarta. Biztosan nagyon szeretik, és akkor gondoskodni kell róla, hogy jól érezze magát. Gidát megvendégeli egyszer-kétszer, főz nekik tyúkhúslevest vagy hallevet, megteríti az ezüst készlettel, és rendben van. Kivesz a takarékból háromezer forintot, és rájuk költi. Hadd lássák, hogyan él ő! Igaz, a lakás nem valami különleges; a szoba nagy, de zsúfolt, alig lehet mozogni a bútoroktól. János nem engedte, hogy eladjon akár egy darabot is, mikor átköltöztek a Podmaniczky utcából, később meg már ő se akarta megbolygatni a szobát.

Azért jó, hogy a Royalban szállnak meg, és nem nála. Igaz, nála nem is lehetne, de a rokonság el tudná helyezni őket. Gida azt írta, kényelmesen akar lakni. Pénze van, de mindent meg akar engedni magának. Mindent látni akar az országban, a városban, amit már látott egyszer, és azt is, amit nem, mert kétséges, hogy lesz-e még egyszer ideje Magyarországra látogatni.

Gida elfoglalt ember. Áruháza van Párizsban, és egy áruház sok gondal jár. Persze lehet, hogy nincs is áruháza, csak boltja, amelyen nekik is volt a Podmaniczky utcában. Mindegy! Ha Gida azt mondja, hogy neki áruháza van, akkor úgy kell tenni, mintha elhinnék, és úgy fogadni őket, hogy lássák: ők se nyomorognak! Gida állandóan csúfolta Jánost, amiért nem ment ki vele a háborús zürzavarban üzletet csinálni; élnetlennék és pipogyanak nevezte, majdnem össze is veszték, de János mégse ment. Gedeon egyedül távozott, és három év múlva írta az első levelet. Közölvén a rokonsággal, hogy jól menő üzlete van, felesége és kislánya.

Gedeon attól kezdve rendszeresen írt; félévenként részletesen beszámolt dolgairól: mikor mit vásárolt, milyen intézetbe, milyen tanárhoz járattja a lányát, mit eszik leggyakrabban, melyik étteremben, mennyiért. „Százharminckét lemezem van” — írta egyszer — „és a rádióm világvevő!”

Valéria szíve még hevesebben dobogott a hirtelen támadástól, ösztönösen ugrott mielőtt becsenget, de nem sokáig állhatott nyugodtan. A társbérli kutyája megérezte, hogy áll valaki az ajtó előtt, ordítva rohant a nagyszobán és a hallon keresztül.

Valéria szíve még hevesebben dobogott a hirtelen támadástól, ösztönösen ugrott hátra két lépést, és csak azután morogta az ajtó felé, mikor látta, hogy nem nyílik ki: „Te dög, te dög, jaj, de utállak!”

— Vali? — szólta ki Irma a csukott ajtón.

— Én! — kiáltott Valéria, és a fölére szorította kezét, hogy a szokott mozdulattal meheessen be az ajtón.

Irma visszakergette a kutyát a belső szobába, aztán kinyitotta az ajtót.

— Az ember majdnem megsüketül! — mondta Valéria, és előresietett testvére szobája felé.

Irma szó nélkül követte.

Mikor újra elolvasták a levelet, és Valéria elmondott mindent, amit gondolt és amit Györgytől hallott, Irma elgondolkozva nézett rá. Ahogyan ott ültek a bordó bársonnyal bevont heverő szélén, ölbe tett kezekkel, szemüvegesen, olyan egyformák voltak, mintha ikrek lettek volna; a négy év korkülönbség alig látszott rajtuk.

— Ne hidd, hogy az a kutya is olyan kutya, mint ez a kutya! — szólalt meg Irma, és a társbérleők felé intett.

— Én azért nyugtalan vagyok! — sóhajtott Valéria.

— Ugyan! — intette le Irma. — Csak nyugalom! Először is nézzük meg, mit jelent a kutya neve magyarul!

Irma bekopogott a társbérleőkhez, és kért egy francia–magyar szótárt, azzal, hogy rejtvényt fejtenek, és meg akar nézni néhány kötőszót.

A vaskos, foszladozó könyvet maguk elé tették az asztalra, és az „M” betűnél hamarosan megtalálták a „mousquetaire” szót, amelynél az állt magyarul, hogy „muskétás”.

Valéria megnyugodva ment haza, de, otthon még felütötte a lexikont, és elolvasta a pincsi címszó alá írt szöveget.

Gedeon pénteken este fél hétkor, másfél óras késéssel érkezett meg családjával a Royal elé, ahol Valéria, Irma és unokatestvére, Kallermann Ernő várta.

Valéria üdvözölte elsőnek Gedeont, de mialatt a nyakába borult, és jobbról, balról megcsókolta, fél szemével izgatottan kereste Muskétást, a selyempincsit, mert hirtelen föltámadt benne minden elaltatott aggodalom, és egy titkos hang azt súgta neki, hogy Muskétás meghiúsítja a vendéglátás sikerét.

Muskétás utolsóinak szállt ki a kocsiból, és ahogy földet ért a lába, megszólalt.

Valéria még nem hallott ilyen hangon ugatni kutyát. Nem is tudott másra figyelni, csak a kissé nyávogó, panaszos hangra, amely sírós sértődöttséggel adta tudtára a városnak, hogy Muskétás, a párizsi selyempincsi megérkezett.

Az asszony lánya kezébe nyomta táskáját, leguggolt a kutya mellé, és hadarva, száját csücsörítve mondogatott neki valamit, ami úgy végződött, hogy „muszköter”. Valéria ezt jól megjegyezte, hogy alkalomadtán ő is tudjon beszélni a kutyához. Úgy gondolkozott, hogy a kutyának mindegy: franciául vagy magyarul beszélnek hozzá, egyiket sem érti, csak a nevét, azt pedig ő is megtanulhatja. „Muszköter, muszköter” — mondogatta magában, hogy el ne felejtse a szó kiejtését.

Muskétás szép kutya volt. Valéria tetszelegve nézegette, mialatt Gedeon felesége és Kallermann a portással tárgyalt. A rövid lábú, főhéher állapot olyan hosszú szőr borította, mint egy angóranyulat; nyakára rózsaszínű szalagot kötöttek. Hosszú, szürkésbarna orra volt, és kerek homloka, melyen gondosan kétfelé fésülték a szőrt.

Valéria zavarban volt. A lexikon leírása sehogyan sem illett a nagybundájú kutyára.

— Te! — súgta oda Irmának, mikor elindultak az utcáról a szálloda felé. — Te, én nem is gondoltam, hogy ilyen egy pincsi!

Irma nem válaszolt, csak megvonta a vállát, és teljes figyelmét az asszony felé fordította, aki méltatlankodva magyarázott valamit a portásnak, és rövideket nevetett.

A szóváltásra Valéria is előrelépett, és a beszélők közé furakodva, megrángatta Ernő könyökét.

— Mi baj? Mit mond? — kérdezte fojtottan.

— Azt mondja — válaszolt Ernő suttogva —, hogy ő azt olvasta az újságokban: Magyarországon minden rendben van, de most látja, hogy távolról sem igaz...

— Miért? — súgta vissza Valéria.

— Azt mondja, hogy végigjöttek három országon, de minden szállodában el tudták helyezni a kutyát, itt meg nem engedik föl még a folyosóra se. Azt mondja, ez nem úri dolog.

Valériának elszorult a torka, és nyakszirtjéről elindult egy izzadságcsepp a háta közepe felé. Tudta! Érezte! Ettől félt éppen! Gedeonban mindig volt valami könnyedség, valami úri, ami ebből a szállodából hiányzik. Odalépett Gedeonhoz:

— Giduskám! — mondta kedveskedve. — Aludjon nálam a kiskutya! Én úgy szeretem a selyempincsiket!

— Nem lehet! rázza meg a fejét Gedeon. — Az asszony nem engedi el maga melől. Különben, nem is selyempincsi!

— Nem? — kérdezte Valéria. — Nem selyem?

— Se selyem, se pincsi! — válaszolt Gedeon komoran. — Spicc! Törpe spicc!

— Törpe... — motyogta Valéria. — Nem is gondoltam volna...

Muskétás végül is a kocsiban aludt első éjszaka. Az asszony kétszer is lement megnézni, de Muskétás mindkét alkalommal alvást színlelt, és csak a látogató távo-zása után rágta tovább jóízűen az ülés kárpitját. Gedeon másnap reggel — az össze-rombolt kocsi láttán — kijelentette, hogy Muskétás többet nem alhat ott, mert akkor nem tudnak visszamenni Párizsba, úgy tönkre teszi az autót. Az asszony siránkozott, hogy menjenek haza azonnal, de Gedeon fölhívta Bárány Györgyöt, aki rövid rábe-szélés után hajlandó volt magához venni éjszakára Muskétást.

Valéria ezeket csak később tudta meg, mert közben nem találkozott Gedeonék-kal; vasárnap délre várta őket ebédre. Sokáig latolgatta magában, hogy csirkét vagy halat adjon nekik, és végül azért döntött a hal mellett, mert azt jobban el tudta ké-szíteni, meg aztán jobban is mutat egy kétkilós harcsa tejföllel, rácosan elkészítve, mint a rántott csirke.

Vasárnap korán ébredt. Mászor nyolc-kilenc óráig is elaludt, de akkor már hat-kor kinyitotta a szemét. Fölkelt, és hálóingben ide-oda sétált a lakásban, kerülgetve a nehéz bútorokat. Az ötemeletes bérházban minden csendes volt még. Tisztlán hal-lotta, amint lehúztak egy W. C.-t valamelyik emeleten; a víz zuhogása behallatszott a nyitott ablakon.

Valéria kiment az előszobába, és lassú léptekkel végigsétált az útvonalon, me-lyen Gedeonéknak is el kell majd haladniuk. A konyhaajtót becsukja, határozta el, ott a legpiszkosabb a fal; és a szekrény is, ami az ajtóval szemben áll, olyan lehan-goló látványt nyújt, hogy azt semmiképpen sem pillanthatják meg belépésükkor.

A szoba ajtajában megállt. Kedvetlenül vette szemügyre a sötét bútorokat. Eze-ken nem tud változtatni, ezek már így maradnak. Mindenesetre, amit csak lehet, le-takar; csipketerítője van elég.

Valéria szeretett mindent befedni. Az ablakon kívülről faroló terpeszkedett, be-lülről vászonrolt, előtte nehéz csipkefüggöny, amely csikorgó hangot adva csúszkált a rézkarikákon. A parkettet teljesen eltakarták a szőnyegek. Legalul egy hatalmas perzsa feküdt, rajta csikos vászontakaró, és ezen kisebb szőnyegek, a fekhely előtt kettő is egymáson.

Valéria elrakta az ágyneműt, és az ellipszis alakú nagy asztalt, mely az egyik ablak előtt állt, kinyitotta és középre tolta, aztán újra odaállt az ajtóba, és tovább szemlélte a szobát, töprengve, hogy mit tud még változtatni rajta. Az asztal mellett állt egy kis sötétbarna, üveges könyvszekrényke, amely az asztal elmozdítása után látható lett az ajtóból. Valéria már régen ki akarta dobni, de János gyerekes módon ragaszkodott hozzá. Először arra gondolt, hogy befedi egy földig érő takaróval, de aztán belátta, hogy nem takarhat le mindent. Kidobja? Tanácstalanul pillantott Já-nos képére, mintha tőle várná a kérdés eldöntését, aztán vissza a szekrényre. Ha az első pillantás elvette kedvét a megsemmisítéstől, a második meghozta; feszengve jártatta köztük tekintetét, aztán azt morogta, „a te testvéred” — és odaguggolt eléje, hogy kiszedje belőle a könyveket, amelyek legalább olyan régiék és értéktelenek vol-tak, mint a szekrény; János sem nyúlt hozzájuk soha. A tizenöt-húsz sárga szélű, po-ros kötetet fölölte, és az egészet betette a konyhaszekrénybe, a mosófazék mögé.

Mikor visszament a szobába, és ránézett az üres szekrényre, nagyszerű ötlete tá-madt. Pongyolát vett magára, és a szekrényt átvitte a házmesternének, de az asszony sokáig szabadkozott, és csak akkor fogadta el, mikor megígérte, hogy könyveket is ad neki.

Az ebédet hamar elkészítette. Tizenegykor készen volt a halászlé, és a kétkilós harcsa is csak arra várt a sütőben, hogy meggyújtsa alatta a gázt.

Háromnegyed tizenkettőkor megérkezett Irma, az ünnepélyes alkalomhoz illően feketébe öltözve. Gedeonékat tizenkettőre várták.

Negyed egykor szép, rózsásszínt vett föl a kétkilós harcsa; Valéria eloltotta a lángot.

Irma kisétált az utcára, hogy megnézzé, jönnek-e Gedeonék, de nem látta őket. Fél egy volt. A rácosan készült sült harcsa szaga átjárta a lakást.

— Most miért nem jönnek? — fakadt ki Valéria kétségbeesetten, ahogy ott álltak egymással szemben, mind a ketten feketében, az ezüsttel megterített asztal mellett. Irma nem válaszolt.

Fél kettőkor fölhívták a Royalt, de ott közölték velük, hogy Gedeonék délelőtt tíz órakor eltávoztak, és azóta nem tértek vissza.

Fél háromkor megebédeltek. Némán piszkálták a halászlét; Valéria a nagy ellip-szis alakú asztal egyik felén, Irma a másikon. Mikor a rácosan elkészített kétkilós harcsára került a sor, Valéria ingerülten megszólalt.

— Jó, hogy nem a konyhában ülsz le! Miért nem jössz közelebb?

Irma fölállt, megfogta a tányérját, és szó nélkül odaült Valéria mellé. Ott csipegették egymás mellett a kétkilós halat; itt is, ott is beletúrva az ételbe.

Mikor letették a kést, villát, és elgondolkozva hátradőltek a széken, csöngettek. Az ajtóban állt Gedeon felesége és Muskétás.

A nagy darab, lila ruhába öltözött asszony pórázon vezette Muskétást, de az ajtóban elengedte. A kutya vidáman vakkantott egyet, és előreszaladt a lakásba.

Gedeon felesége csupa mosolygás és bocsánatkérés volt. Ha értették volna, hogy mit mond, egy perc alatt helyreáll a hangulat, de mivel egyetlen hangot sem értek meg franciául, az asszony pedig magyarul, csak mutogattak, és esetlenül nevetgéltek egymásra.

A francia nő állandóan hadart, mutogatta óráján a fél 4-et, és utána azt mondta, hogy Gedeon, amiből megértették, hogy Gedeon fél négyre értük jön.

A megterített asztal mellett ültek le, a kombinált szekrény előtt. Valéria csak hallgatott tehetetlenül, karjait lelógatta a szék mellett, és közben ide-oda kapkodott gondolatban, hogy mivel kínálja meg az asszonyt. Ószibarackot hozott és bedugta a kávéfőző zsinórját.

Gedeon felesége mosolygott: vastag ujjáival ügyetlenül megfogott egy gyümölcsöt, és lassan szopogatta. Valéria kinlódva nézett körül a szobában. Mit adjon, mit mutasson meg neki, hogy gyorsabban teljen az idő?

Ekkor lépett közbe Muskétás. Két első lábát föltette az asztal sarkára, amiből Valéria arra következtetett, hogy éhes. Boldogan ugrott föl, hogy kiszolgálja a kutyát; kezébe vette az egyik tányért és a rácosan készült tejfeles hal csontalan részéből meg a pirított krumpliból púposan megapakolta.

Mikor a tányért letette a szőnyegre, és a kutya mohón enni kezdett — néhány zsiros darab a szőnyegre esett —, átvillant rajta, hogy Muskétás azért mégiscsak kutya, de aztán megnyugtatta magát. Majd jól kiáztatja meleg vízben az edényt.

— Nézd, milyen édes, aranyos! — mondta Irmának, és leguggolt Muskétás mellé.

A másik két nő követte. Úgy guggoltak a kutya körül, a két hajlott hátú öregasszony, és a náluk jóval fiatalabb francia, mintha valami érdekfeszítő kísérletet szemléltek volna. Valéria érezte, hogy elpárolog belőle minden sértődöttség és harag, érezte, hogy megértik, szeretik egymást, és teljesen egyenrangúak a kutya imádatában. Jól gondolta ő! Valami megsúgta neki, ha Muskétás rokonszenvét megnyeri, akkor nyert ügye van!

Muskétás közben evett. A három nő jelenléte zavarta és izgalomba hozta; azt gondolta, el akarják venni tőle az ételt. Néhány perc alatt fölfalta az egészet. Valéria a tál után nyúlt, hogy adjon még neki, de az asszony intett, hogy ne, és vizet akart önteni a tányérba. Valéria kivette kezéből a korsót, rövid keresgélés után behozta a tejeslábast, és abba öntött Muskétásnak vizet. „Mást nem találtál!” — kérdezte Irma, de nem kapott választ.

A kutya sokat ivott, aztán lassú léptekkel elindult, és száját nyalogatva néhány lépéssel távolabb lefeküdt. A három nő hangosan egymásra nevetett, de Muskétás nem maradt sokáig vízszintes helyzetben. Föltápáskodott, és gazdájára nézve fájdalmasan nyávogni kezdett. „Muszköter Muszköter!” — kiáltott föl az asszony, és az ajtó felé szaladt, de elkésített, Muskétás szétvetett lábakkal megállt a heverő előtt, és néhány pillanat alatt mindkét dolgát elvégezte a csíkos huzattal bevont hatalmas perzsára terített kis perzsaszőnyeg közepén.

— Muszköter! — rikoltott az asszony, és vörös arccal a kutya felé rohant.

— Nem baj, nincs semmi baj... — motyogta Valéria, de Gedeon feleségét ezzel nem lehetett megállítani.

Muskétás azonban nem várta meg, hogy az asszony utolérje. Villámgyorsan megfordult, és a heverőn, fotelen keresztül a szoba másik sarkába menekült, de fordulás közben egyik lábával belelépett az ordító-sárga piszokba, és ahogy átugrott a bútorokon, mancsának nyoma mindegyiken ottmaradt.

Az asszony szikrázó szemekkel vetette nehéz testét a kutya után, de közben megjelent Gedeon és a lánya; az üldözés abbamaradt.

Nem sokáig maradtak. Gedeon érezte, hogy elrontott valamit, amikor nem törődve Valéria meghívásával, egy gyerekkori barátjával ebédelt a Gundelben. Az ezüstkészlettel megterített asztalra nézett, aztán a két nő arcára, majd a kutyára, aki a sarokban álló fotel mélyén vinnyogott. Néhány udvarias szót váltottak. Gedeon mentegetőzött. Valéria azt mondta: „semmi, semmi!”, aztán elbúcsúztak. Siófokra utaznak másnap reggel, ha visszajönnek, majd jelentkeznek, mondta Gedeon. Valéria és Irma szótlannul bólogattak, és kikísérték őket. Valéria csak a szobaajtóig ment.

Valéria nem látta többet Gedeonékat. Mikor elmentek, Irmával összeszedték az edényeket, elmosogattak, letisztították a szőnyegeket és a bútorok kárpitjait. Besöté-

tedett, mire elkészültek. Irma ült még néhány percig, aztán megcsókolta testvérét, és hazament. Gedeonékról nem beszéltek.

Irma távozása után Valéria bezörgetett a házmesterhez:

— Kovácsné — mondta halkán —, ne haragudjon, Kovácsné, de mégis kell nekem az a könyvszekrényke.

Gedeonék a következő vasárnapot még Budapesten töltötték, de csak Bárányékkal találkoztak a Royalban. Tíz óra után köszöntek el egymástól, a szálloda előtt, az utcán. A zöld neonfényben úgy álltak egymással szemben, mint két mérkőzésre váró csapat, egyik felől Gedeon a feleségével és a lányával, másik felől Bárány a feleségével és a fiával, a tizenhét éves Tamással. Gedeon megkérte Bárányékat, hogy látogassák meg Valériát, és kérjenek bocsánatot a nevében.

Bárányék a búcsúzkodás befejezése után fölmentek Valériához. Az öregasszony már feküdt. A háromnegyed óra alatt, amit eltöltöttek nála, Valéria csak Muskétásról beszélt; hogy mennyit kellett fizetni a szőnyegtisztítónak, és hogy még mindig érzi a szagot. Mikor elmentek tőle, már tizenegy óra volt. Tamás ment ki utoljára, és az ajtóból visszafordulva így vigasztalta Valériát:

— Vali néni! Elárulok valamit! Én megvertem Muskétást, mikor nálunk aludt a fürdőszobában. Egész éjjel nyávogott, hiába könyörögtem neki, hogy engedjen aludni. Fölkeltem, és jól fejbe vertem! Erről persze nem tud senki, de a lényeg az, hogy Muskétás nem úszta meg szárazon. Erre tessék gondolni.

Valéria bágyadtan mosolygott, de nem válaszolt, csak intett Tamásnak. Hallotta, amint becsapták az előszobaaajtót.

„Ezek is elmentek” — sóhajtott. Még várt kicsit, aztán lekapcsolta a villanyt, és a fal felé fordult. Az ötemeletes házban minden csendes volt már. Valamelyik emeleten lehúztak egy W. C.-t. A víz zuhogása behallatszott hozzá a nyitott ablakon.

Stefániai Edit: Piros fej